

Välkommen till inspirations- och verksamhetsträff

Verksamhetsträffar 2023

- Vi tar sats mot 2026 tillsammans!
- Konkreta tips på verksamhetsutveckling
- Utbyta erfarenheter och inspireras av varandra
- Förverkliga riktlinjerna "Norden för framtiden"

Hässleholm 10 oktober
Göteborg 12 oktober
Luleå 16 oktober
Umeå 17 oktober
Stockholm 19 oktober

Digital träff 2 november

Agenda

1. Intro: Föreningen Nordens riktlinjer i praktiken >>> 2026
2. Nordiska dialoger över gränser
3. Café Norden
4. Nordjobb
5. Isländska kulturdagar 2024
6. Katalysator "Ett gränslöst Norden"
7. Övriga frågor

Fika och mingel!

Vår vision

Ett öppet, demokratiskt, samverkande och hållbart Norden
som utvecklas för framtiden - av oss tillsammans.

Föreningen Nordens historiska roll

Sedan 1919 har vi arbetat för nordisk samhörighet och samarbete i Norden.

1952	Nordiska Rådet
1954	Passunion
1954	Gemensam arbetsmarknad
1958	Nordens Biskops Arnö
1962	Helsingforsavtalet
1971	Nordiska Ministerrådet

Föreningen Nordens ändamål

Föreningens ändamål är att främja och utveckla samarbete i Norden och dess omvärld.

(Ur Föreningen Nordens stadgar)

Målet med vår verksamhet

Ett inkluderande och välutvecklat mellanfolkligt utbyte i Norden, Arktis, Barents- och Östersjöregionen.

Föreningen Norden

En medlemsorganisation med lokal förankring i Sverige och med nordiska systerorganisationer.

Vi utvecklar och bedriver verksamhet för att främja och stärka samhörighet och samarbete i Norden, samt förvaltar och utvecklar samhällsuppdrag från Sveriges regering, Nordiska ministerrådet och EU-kommissionen.

Mellanfolkligt utbyte

Riktlinjerna Norden för framtiden

- Verksamhetsutveckling för att uppfylla ändamål och riktlinjer.
- Verksamhetsutveckling i dialog och samverkan med samhällsaktörer.

Riktlinjerna Norden för framtiden

- Bedriva verksamhet inom mellanfolkligt utbyte i Norden genom möten, dialog och samarbete.
- Aktivt verka för att nå en breddad målgrupp.
- Involvera och samarbeta med andra,
- Aktivt arbeta med kommunikation
- Att sträva efter att fördjupa och utveckla arbetet över tid.

[Läs riktlinjerna i sin helhet här.](#)

Föreningen Norden bedriver ett långsiktigt utvecklingsarbete för att

- Stärka dialogen mellan invånare och beslutsfattare i Norden.
- Uppmuntra och möjliggöra nya möten, dialoger och samarbeten över gränser i Norden.

Stärka dialogen mellan invånare och beslutsfattare i Norden

Nordic Civ
Nordperspektiv

Uppmuntra och möjliggöra nya möten, dialoger och samarbeten över gränser i Norden

Nordjobb
Nordiska dialoger över gränser
Café Norden
Norden i skolan
Nordisk litteraturvecka
Vänortsutbyten
Studiebesök och resor

Nordiska dialoger

Nordiska dialoger över gränser är ett arbetssätt där Föreningen Norden på ett kvalitativt sätt samlar in människors upplevelser och perspektiv av att leva, bo och verka i Norden.

Målgrupperna är förskola, gymnasium, medlemsrörelsen & Nordic Civ.

Föreningen Norden

Vetenskapliga rådgivare

Människor i hela livet

Nordisk förskola &
Nordisk
Kulturkontakt

Nordiskt
gymnasienätverk
& Norden i Skolan

Nordic Civ

Föreningen
Norden

Förskolor

Gymnasie-
skolor

Nordic Civs
medlemmar

Lokal-
avdelningar

Min plats i Norden

En **studiecirkel** i tre delar om människors upplevelser av att bo, leva och verka i Norden.

Tillfälle 1 - gruppövning

Dialogpaus om trygghet i Norden idag och i framtiden

Tillfälle 2 - gruppövning

Framtidens mötesplats – social imagination

Tillfälle 3 – gruppövning/individuellt

Skrivarstuga – ”Min/Vår plats i Norden”

Dela gemensamma eller individuella tankar och upplevelser av att bo, leva och verka i Norden.

Pilot i Boden 2023

"Man är ovan vid att sitta och berätta vad man tycker är viktigt och ta del av andras idéer. Vi började med att i mindre grupper diskutera vad trygghet är, och ställde oss frågor som; är vi tryggare idag än för 50 år sedan? Hur hade våra förfäder det? Och utifrån det, vad ser vi är viktigt vad gäller trygghet för imorgon och framtiden?"

Bidrag från Föreningen Norden i Pajala

Nordperspektiv –
så har vi det och så vill vi ha det
Område 2023: Trygghet i Norden – nu och i framtiden

Bakgrund – Pajala

Vi som bor här högst uppe i nordost, tänker ofta i öst-västlig riktning. Mer sällan i syd-nordlig. Vi har kontakter i Finland, och Ryssland ligger inte heller långt borta. De flesta har gjort resor dit. Vi känner viss gemenskap med Baltikum, särskilt Estland, kanske beroende på meänkielis släktskap med det finska språket, och därmed också estniskan. Den finnugriska språkgruppen, dit för övrigt även samiskan hör, är vår.

Nordnorge ligger också i grannskapet, om vi tar oss västerut till Kirunatrakten. Många pajalabor har släkt och vänner i Kiruna och har kanske också bott där under någon period av livet.

Historiskt sett är Nordkalotten vår spelplan.

Längst österut vid gränsen mot Finland, bor vi i Pajala kommun. Här är definitivt glesbygd. Om vi skulle sprida ut oss i kommunen, bor här knappt en person per kvadratkilometer. 285 av Sveriges kommuner är mer tätbefolkade än vår. Vi placerar oss alltså på plats 286 av 290. Pajala kommun har

Detta längtar vi efter

Här vill man bo. Satsa allt på att få människor att bosätta sig här permanent. Hjälp till med att göra kommunen lockande. Ett stort ansvar ligger på kommunen själv – men det krävs även strukturella förändringar och kanske även inom lagstiftningen; händelser som ligger utom kommunens räckvidd. Vår upplevelse är att både Norge och Finland värdesätter glesbygden på ett annat sätt. Hur har de lyckats? Vad gör de som inte vi gör?

Sjuk- och tandvård, sociala omsorger. Sjuk- och tandvård dras med sina utmaningar. Ibland kan även sociala omsorger som färdtjänst och hemtjänst kräva inblandning från ett par kommuner och även ett grannland. Men allmänheten behöver få information från vård- och omsorgsgivarna om vad som gäller. Förmodligen behöver även personalen bli ordentligt informerad.

Utbildning. Samma sak gäller inom utbildningen. Vi skulle i högre grad kunna nyttja utbildning utanför vår kommungräns. Kunskapen om utbudet är dock för litet, särskilt om vi går över nationsgränserna till Norge och Finland. Satsa på: ökad medvetenhet om varandra. Både elever och lärare har nytta av ett tydligt smörgåsbord. Och valmöjligheterna kan öka.

Närhetsprincipen. Den är guld värd. Satsa ordentligt på närproducerat. Underlätta inte för långväga transporter av råvaror och mat. Möjliggör istället jordbruk i hela landet och värna om småskalighet. Satsa på byggnation av trähus i skogrika trakter, även stora hus.

Kommunpeng. Inför en "kommunpeng". Dygnet runt går ett pärlband av tunga fordon lastade med järnmalm 16 mil för att komma till omlastning, för vidare transport. Det innebär att ungefär var femtonde minut passerar en långtradare byn Lovikka och de andra byarna på vägen mellan gruvan i Kaunisvaara och omlastningsstationen i Svappavaara. Allt för att förse världen med järnmalm. Låt de kommuner som genererar stora belopp till statskassan tack vare sina naturtillgångar, få en del av kakan.

Nordiska berättelser

En gemensam paketering av “Min/Vår plats i Norden”.

Ett sätt att på våra nordiska språk ta del av varandras perspektiv och upplevelser av att bo leva och verka i olika delar i Norden.

Ett utskick som både delas med alla medlemmar i Föreningen Norden och är med och sätter temat på Föreningen Nordens årliga publikation Nordperspektiv.

Genomförande

1. Bestäm datum och plats för era träffar

Ta hjälp av samarbetspartners som bibliotek och lokalisera personer i er lokalavdelning som har olika kontaktnät/förmågor att hjälpa till.

2. Identifiera studiecirelledare

Ha en ansvarig från er lokalavdelning för varje mindre samtalsgrupp, på så sätt kan ni guida deltagarna så att diskussionen kommer igång.

3. Bjud in deltagare

Lägg exempelvis ut evenemanget i er kommuns evenemangskalender för att nå ut bredare.

Frågor & önskemål?

Café Norden

- En avslappnad talkshow i cafémiljö
- ett samtal till fikat med nordiska gäster
- Samtalet leds av en programledare/konferencier
- Gäster med olika nordisk koppling bjuds in
- Möjlighet till musikinslag mellan gästerna

Hur skapar vi ett eget caféprogram?

1. Hitta en programledare som kan hålla i cafésamtalet

2. Boka in intressanta gäster 2-3 st – gärna med nordisk koppling

Till exempel en författare, artist, entreprenör, politiker eller en annan typ av eldsjäl med en intressant berättelse

3. Hitta en lämplig lokal med möjlighet till servering

Till exempel ett befintligt café eller annat ställe som har en trevlig känsla

Tänk: mysig talkshow istället för föreläsning

Hur skapar vi ett eget caféprogram?

4. Planera innehållet

5. Scen och teknik

6. Musikinslag som stämningshöjare

7. Marknadsföring och layout

8. Ekonomi

”Fest på gränsen” mellan Strömstad och Halden

Bosse och Nina Markendahl med orkester sjöng och spelade under lördagen. Komikern Helen Mattsson fick skratt och applåder att sprida sig i publiken.

BILD: CAROLANNA

Strålande solsken för publiken på ”Fest på gränsen”

Sida

”Fest på gränsen”

- Mål: ett årligen återkommande evenemang för att fira det gränsregionala samarbetet mellan Sverige och Norge
- Arrangerades i juni på svenska sidan av gamla Svinesundsbron
- Lokala artister, gästtalare från näringslivet, kommunerna, Föreningarna Norden Sverige och Norge samt Nordiska rådet
- Katalysatorstöd från förbundet och stöd från samarbetspartners som Svinesundskommittén och kommunerna

Vänortsutbyte i Karlskrona

Mellanfolkligt samarbete i Östersjöområdet

Karlskrona kommun bjöd i samarbete med Föreningen Norden och Utrikesdepartementet in till Baltic Meeting Point, den 19 maj 2022.

Konferensen är ett forum för kommuner och regioner i Östersjöområdet. 2022 fokuserade forumet på det mellanfolkliga samarbetet i Östersjöområdet.

Kontaktuppgifter

Café Norden

- Fredrik Furu, verksamhetsledare Föreningen Norden Västerbotten:
fredrik.furu@norden.se
- Mona Fröhling, Föreningen Norden Karlshamn/Sölvesborg:
mona@gomedesign.se

Fest på gränsen

- Elsie Hellström, Föreningen Norden Norra Bohuslän:
hellstromelsie@gmail.com

Vänortsmöte

- Karin Söderberg, Föreningen Norden Karlskrona:
karin.soederberg@gmail.com

Nordjobb

Vad är en Nordjobbambassadör?

- Tidigare nordjobbare engagerar sig för att sprida information om Nordjobb i sitt närområde
- De kan genomföra fysiska och digitala uppdrag
- Presentation med respektive kontaktuppgifter finns på Föreningen Nordens hemsida under "Nordjobb":
www.norden.se/engagera/nordjobb/nordjobbsambassadorer/

Vad kan en Nordjobbambassadör göra?

I augusti stod Joel tillsammans med Föreningen Norden i Piteå på torget i centrala Piteå och delade ut broschyrer och informerade förbipasserande om möjligheterna med Nordjobb.

Förra året var Ida på Värmlands bokfestival med ett bokbord och berättade om Nordjobb tillsammans med Föreningen Nordens Värmlandsdistrikt.

Boka en Nordjobbssambassadör!

1.Hitta en ambassadör

Gå in på Föreningen Nordens hemsida och leta upp den Nordjobbambassadör som befinner sig närmast er geografiskt.

2.Ta kontakt

Mejla ambassadören med ett förslag på tillfälle då de kan komma och prata om Nordjobb.

3.Möts!

Ambassadören ansvarar själv för bokning av resor och för sin presentation.

Nordjobbs kultur- och fritidsprogram

Uppdrag

- Erbjuder fritidsaktiviteter med fokus på att få nordjobbare att träffa varandra och andra
- Få möjlighet till kompetenshöjande möten
- Gå på studiebesök för att inspireras och uppleva svensk kultur
- Ekonomiskt stöd för nordjobbarna att delta i/genomföra aktiviteter.

Textiltryck över generations- och landsgränser

Föreningen Norden Ulricehamn-Tranemo och nordjobbare gjorde ett gemensamt besök på Textilmuséet i Borås.

Aktivitet som lockade, guidad visning av muséet och en workshop i textiltryck. Fika och samtal efteråt, med kanelbullar som Ulricehamn-Tranemo hade bakat.

*"Ta chansen att möta nordjobbare om de är på en ort nära er.
Det ger positiva möten över generations- och landgränser!"*
Birgit Andersson, Föreningen Norden Ulricehamn-Tranemo

Nordjobbs kultur- och fritidsprogram

Var?

Vinter: Arjeplog, Kiruna, Riksgränsen, Stockholm

Sommar: Arjeplog, Borås, Stockholm, Strömstad, Varberg

Exempel på aktiviteter:

Gemensamt fika, språkcafé, museibesök, tipspromenad, vandringar, studiebesök

Engagera er i kultur- och fritidsprogrammet!

Spåna tillsammans i lokalavdelningen – vad vill ni göra?

Se möjligheterna i ett möte över generationer

Mejla **medlem@norden.se** med en intresseanmälan om att bidra till kultur- och fritidsprogrammet

Isländska Kulturdagarna 2024

- Start under Bokmässan i Göteborg, avslutas under Nordiska Litteraturveckan (v.39-46 2024)
- Hubbar i Stockholm, Göteborg och Umeå
- Lokalavdelningar i hela landet har möjlighet att anordna egna event under kulturdagarna, med våra koncept:
 - Isländsk filmvisning
 - Café Norden med isländskt tema

Isländsk filmvisning

Föreningen kommer att köpa ett filmpaket med isländska filmer. Detta filmpaket kommer att åka på "filmturné" genom Sverige, och visas på alla platser där lokalavdelningar har bokat in ett event.

- Vad ska eventet bestå av?
- Vem ska ni göra detta med? Gå samman med andra lokalavdelningar eller hitta samarbetspartners.
- Hitta en lokal för filmvisning. Boka in er i god tid och hör vad ni får göra i lokalen - ex sälja biobiljetter, isländskt snacks, hålla ett isländskt panelsamtal eller mingel?

Café Norden tema Island

Konceptet utgår från Café Norden, men med Isländsk tematik.

- Bjud in isländska gäster, ha isländskt fika, ha en DJ som spelar isländsk musik eller på annat sätt Islandstema!

Följ samma steg som för Café Norden.

Vill ni vara med och anordna ett event?

Kontakta oss på medlem@norden.se för att få hjälp med planering, grafiskt material och spridning av ert evenemang

Katalysator "Ett gränslöst Norden"

Vill ni främja mellanfolkligt utbyte?

Sök bidrag ur Katalysator Ett gränslöst Norden!

Katalysatorn finansierar initiativ som Café Norden, nordisk dialog över gränser och andra lokala initiativ som främjar mellanfolkligt utbyte.

Katalysatorn stöttar idéer som testas för att kunna skalas upp och vidareutvecklas.

Kriterier

- Måste nå en breddad målgrupp genom att involvera och samarbeta med andra, exempelvis det lokala föreningslivet, intresseorganisationer, näringslivet, studieförbund och akademi samt kommun och region.
- Initiativ ska företrädesvis ske i Sverige.

Lokalavdelningen/distriktet måste ha:

- Bankkonto registrerat i lokalavdelningens/distriktets namn
- Bankgiro/plusgiro, för ansökningar som överstiger 20 000 SEK
- Olika personer på posterna kassör och ordförande.

Återredovisning

Rapporteras med bilder och minst en redaktionell text

Slutredovisas genom att skicka in lokalavdelningens/
distriktets årsredovisning, behöver ej kvittoredovisas
eller redovisas separat

Ansökan

Ansökningsformulär på Föreningen Nordens hemsida

<https://norden.se/for-fortroendevalda/aktuella-projekt-och-kampanjer/utlysning-mellanfolkligt-utbyte/>

Sök pengar för verksamheten

Letterstedska föreningen: www.letterstedtska.org

Clara Lachmanns stiftelse: www.claralachmann.org

Nordplus: www.nordplusonline.org

Nordisk kulturkontakt: www.nordiskkulturkontakt.org

Samarbetsfonder

- Svensk-danska kulturfonden: www.svenskdanskafonden.se
- Svensk-isländska samarbetsfonden: www.svenskislandskafonden.se
- Kulturfonden för Sverige-Finland: www.kulturfonden.net

Kommande träffar & datum

- **13-19 nov** Nordisk litteraturvecka
- **28 nov, kl. 16-17.00** Digital kommunikationsträff för lokalavdelningar
- **14 dec, kl. 12.00-13.00** Digital informationsträff om bl.a. Fullmäktige 2024

Klicka för att
anmäla er till
träffarna

Kalendarium

Här kan du läsa mer om och anmäla dig till våra evenemang som sker runt om i landet, och som bedrivs både av våra lokalavdelningar och i vår centrala verksamhet. Många evenemang sker också online, vilket innebär att du kan delta var du än befinner dig.

[Registrera evenemang](#) [Tidigare evenemang](#)

Månad: Lokalavdelning: [Filtrera](#) [Klar](#)

2023

OKTOBER

			
Uppsala: Nordiskt melodikryss 09 oktober, 2023	Föreningen Norden centralt: Workshop "Vatten ur ett cirkulärt perspektiv"	Föreningen Norden centralt: Inspirations- och verksamhetsträff Hässleholm	Karlshamn/Sölvesborg: Café Norden-kväll 11 oktober, 2023

Avrundning och frågor

Har ni erfarenheter från aktiviteter i er lokalavdelning som ni vill dela med er av?

Vad tar ni med er från denna dag?

Är det någon särskild aktivitet som vill planera in i er verksamhet 2024?